रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, सा.रा.से., गट-ब चाळणी परीक्षा-2012

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No.

2012 Code : **WOO**

परीक्षा दि: 26/08/2012

प्रश्नपुस्तिका

...915

A

चाळणी परीक्षा / SCREENING TEST

एकूण प्रश्न : 150
एकूण गुण : 150

वेळ : $1\frac{1}{2}$ (दीड) तास

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत **150** अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

परीक्षा-क्रमांक								
	केंद्राची संकेताक्षरे							शेवटचा अंक

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

1. ATM चे पूर्ण रूप काय आहे ?

(1) ऑल टाईम मनी (2) एनी टाईम मनी

(3) ऑटोमॅटीक ट्रान्सफर ऑफ मनी (4) ऑटोमेटेड टेलर मशिन

What is the full form of ATM ?

(1) All Time Money (2) Any Time Money

(3) Automatic Transfer of Money (4) Automated Teller Machine

---

2. WGEEP चे प्रमुख पुढीलपैकी कोणते पर्यावरणतज्ञ आहेत ?

(1) वंदना शिवा (2) एन.एम. पचौरी

(3) अनिल सक्सेना (4) माधव गाडगीळ

WGEEP is headed by which noted ecologist ?

(1) Vandana Shiva (2) N.M. Pachauri

(3) Anil Saxena (4) Madhav Gadgil

---

3. डॉ. आंबेडकरांचे वादग्रस्त व्यंगचित्र कोणी रेखाटलेले आहे ?

(1) रामन पिल्लई (2) शंकर पिल्लई

(3) आर. बालकृष्णन पिल्लई (4) राजन पिल्लई

Who caricatured the controversial cartoon of Dr. Ambedkar ?

(1) Raman Pillai (2) Shankar Pillai

(3) R. Balkrishnan Pillai (4) Rajan Pillai

---

4. अभिनेता दारा सींग यांचा देहांत कधी झाला ?

ते कशात उत्कृष्ट होते ?

(1) त्यांचा देहांत 27 जुलै 2012 रोजी झाला, ते धावण्यात उत्कृष्ट होते.

(2) त्यांचा देहांत 22 जुलै 2012 रोजी झाला, ते कुस्तीत उत्कृष्ट होते.

(3) त्यांचा देहांत 25 जुलै 2012 रोजी झाला, ते मुष्टी युद्धात उत्कृष्ट होते.

(4) त्यांचा देहांत 27 जुलै 2012 रोजी झाला, ते उंच उडीत उत्कृष्ट होते.

Film star Dara Singh died on ____________ .

He excelled in ____________ .

(1) 27 July 2012, Running

(2) 22 July 2012, Wrestling

(3) 25 July 2012, Boxing

(4) 27 July 2012, High Jump

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

5. पुढीलपैकी कोणत्या व्यक्तीला अर्थशास्त्रासाठी 2011 सालचा नोबेल पुरस्कार मिळाला आहे ?
(1) इरिक एस. मॅस्कीन (2) ख्रिस्तोफर ए. सिम्स
(3) थॉमस जे. सार्जंट (4) लिओनीड हुर्वित्झ
Who among the following has won the Nobel Prize for Economics in 2011 ?
(1) Eric S. Maskin (2) Christopher A. Sims
(3) Thomas J. Sargent (4) Leonid Hurwicz

6. 60 किलोग्रॅम वजन गटातील 2012 च्या लंडन ऑलिम्पीकसाठी पात्र ठरलेला भारतीय कुस्तीगीर कोण ?
(1) योगेश्वर दत्त (2) सोमेश्वर दत्त
(3) सुशिल कुमार (4) रामेश्वर दत्त
Which wrestler qualified for London Olympics of 2012 in 60 kg category ?
(1) Yogeshwar Dutt (2) Someshwar Dutt
(3) Sushil Kumar (4) Rameshwar Dutt

7. बिनविरोध निवडून आलेले भारताचे राष्ट्रपती कोण ?
(1) डॉ. राधाकृष्णन (2) श्री फखरुद्दीन अली अहमद
(3) डॉ. संजीव रेड्डी (4) डॉ. अे.पी.जे. अब्दुल कलाम
Who got elected as the President of India, unopposed ?
(1) Dr. Radhakrishnan (2) Shri Fakhruddin Ali Ahmed
(3) Dr. Sanjiva Reddy (4) Dr. A.P.J. Abdul Kalam

8. माहीती अधिकार अधिनियम 2005 खाली सक्षम अधिकारीची व्याख्या काय ?
(1) लोक सभेकरिता अध्यक्ष
(2) सर्वोच्च न्यायालयाकरता मुख्य न्यायाधीश
(3) राष्ट्रपती
(4) वरील सर्व
The Competent Authority under the RTI Act 2005 is defined as
(1) Speaker in the case of House of People
(2) Chief Justice in the case of Supreme Court
(3) President
(4) All the above

9. गंगा नदी मैदानी प्रदेशामध्ये प्रथमतः कोठे प्रवेश करते ?
(1) गढवाल (2) अलाहाबाद (3) ऋषिकेश (4) हरीद्वार
Where does the river Ganges enter the plains ?
(1) Garhwal (2) Allahabad (3) Rishikesh (4) Haridwar

10. पाकिस्तान सरकारने भारतीय कैदी _________ यांना जुलै 2012 मध्ये मुक्त केले.
(1) सूरजित सिंग ऐवजी सरबजीत सिंग (2) शहानवाज सिंग ऐवजी सूरजित सिंग
(3) सरबजीत सिंग ऐवजी सूरजित सिंग (4) शहानवाज सिंग ऐवजी सरबजीत सिंग

Who was released as the Indian prisoner by the Pakistan Govt. in July 2012 ?
(1) Sarabjit Singh instead of Surjit Singh
(2) Surjit Singh instead of Shahanvaj Singh
(3) Surjit Singh instead of Sarabjit Singh
(4) Sarabjit Singh instead of Shahanvaj Singh

---

11. भारताने नुकतीच चाचणी घेतलेल्या अग्नी-5 बद्दल पुढीलपैकी कोणते विधान अचूक आहे ?
(1) लांबी 17 मीटर, गोलाई 2 मीटर, वजन 500 टन, पल्ला 5000 किमी
(2) लांबी 21 मीटर, गोलाई 3 मीटर, वजन 600 टन, पल्ला 3500 किमी
(3) लांबी 17 मीटर, गोलाई 2 मीटर, वजन 500 टन, पल्ला 6000 किमी
(4) लांबी 15 मीटर, गोलाई 3 मीटर, वजन 500 टन, पल्ला 5000 किमी

Which of the following statements is correct regarding India's recently launched Agni-5 ?
(1) Length 17 metres, 2 metres diameter, weight 500 tonnes, range 5000 km
(2) Length 21 metres, 3 metres diameter, weight 600 tonnes, range 3500 km
(3) Length 17 metres, 2 metres diameter, weight 500 tonnes, range 6000 km
(4) Length 15 metres, 3 metres diameter, weight 500 tonnes, range 5000 km

---

12. 'गोरा' या कादंबरीचे लेखक कोण ?
(1) बंकीमचंद्र चॅटर्जी (2) हिरेन मुखर्जी
(3) स्वामी विवेकानंद (4) रबींद्रनाथ टागोर

Who is the author of the novel 'Gora' ?
(1) Bankimchandra Chatterjee (2) Hiren Mukherjee
(3) Swami Vivekanand (4) Rabindranath Tagore

---

13. कॅप्टन लक्ष्मी सैगल यांचा देहांत
(1) 21 जुलै 2012 रोजी कानपूर येथे झाला (2) 23 जुलै 2012 रोजी झांसी येथे झाला
(3) 23 जुलै 2012 रोजी कानपूर येथे झाला (4) 25 जुलै 2012 रोजी झांसी येथे झाला

Captain Laxmi Saigal died on
(1) 21 July 2012 at Kanpur (2) 23 July 2012 at Jhansi
(3) 23 July 2012 at Kanpur (4) 25 July 2012 at Jhansi

---

14. 'मर्डेका चषक' पुढीलपैकी कोणत्या खेळाशी संबंधित आहे ?
(1) फुटबॉल (2) हॉकी (3) गोल्फ (4) बॅडमिंटन

With what is 'Merdeka Cup' associated ?
(1) Football (2) Hockey (3) Golf (4) Badminton

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

15. 'मौलाना अबुल कलाम आझाद' यांचे मूळ नांव काय ?
(1) मोहिउद्दीन खैरुद्दीन अहमद (2) मोहिउद्दीन जैनुद्दीन अहमद
(3) मोहंमद खैरुद्दीन अहमद (4) या पैकी नाही
What is the original name of 'Maulana Abul Kalam Azad' ?
(1) Mohiuddin Khairuddin Ahmad (2) Mohiuddin Jainuddin Ahmad
(3) Mohammad Khairuddin Ahmad (4) None of the above

---

16. भारतीय संसद म्हणजे
(1) सभापती आणि लोकसभा (2) लोकसभा आणि राज्यसभा
(3) लोकसभा, राज्यसभा आणि पंतप्रधान (4) राज्यसभा, लोकसभा आणि राष्ट्रपती
Indian Parliament consists of
(1) Speaker and Lok Sabha
(2) Lok Sabha and Rajya Sabha
(3) Lok Sabha, Rajya Sabha and Prime Minister
(4) Rajya Sabha, Lok Sabha and President

---

17. पुढीलपैकी कोणत्या देशाने बिजिंग ऑलिंपीक 2008 मध्ये सर्वाधिक पदकांची कमाई केली ?
(1) अमेरिका (यू.एस.ए.) (2) चीन (3) जपान (4) रशिया
Which of the following countries won maximum medals in Beijing Olympics in 2008 ?
(1) U.S.A. (2) China (3) Japan (4) Russia

---

18. 'पक्षांतर बंदी कायदा' कोणत्या घटना दुरुस्तीशी संबंधित आहे ?
(1) 52 वी घटनादुरुस्ती (2) 62 वी घटनादुरुस्ती
(3) 42 वी घटनादुरुस्ती (4) 72 वी घटनादुरुस्ती
'Anti Defection Law' is related with which amendment of the Constitution ?
(1) 52nd Amendment (2) 62nd Amendment
(3) 42nd Amendment (4) 72nd Amendment

---

19. भारतीय राज्यघटनेनुसार मंत्रीमंडळात दूसऱ्या क्रमांकाचे पद ___________ असते.
(1) गृहमंत्री (2) वित्तमंत्री
(3) परराष्ट्र व्यवहार मंत्री (4) यापैकी कोणीही नाही
According to the Indian Constitution, the second rank in the Cabinet is that of the
(1) Home Minister (2) Finance Minister
(3) Minister of Foreign Affairs (4) None of these

---

20. युरो 2012, फुटबॉल चषक चा विजेता कोण ?
(1) स्पेन (2) इटली (3) जर्मनी (4) पोर्तुगाल
Who won the Euro 2012, Football Championship ?
(1) Spain (2) Italy (3) Germany (4) Portugal

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

21. प्रश्नातील आकृत्यांचा संच पूर्ण करण्यासाठी संचातुन आकृती शोधा.

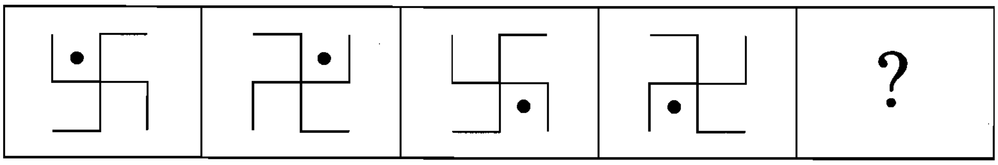

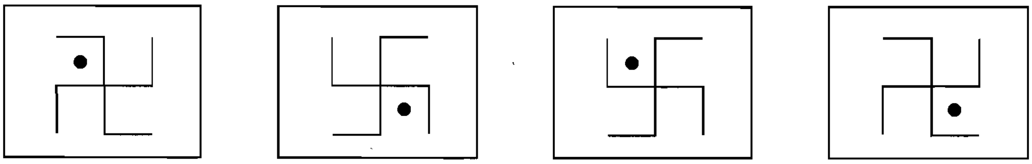

(1) (2) (3) (4)

Which figure will continue the series ?

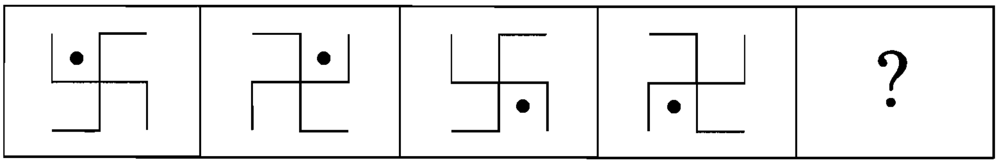

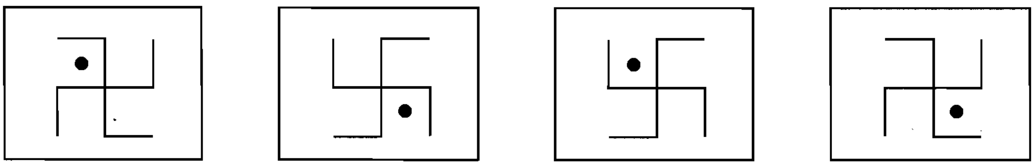

(1) (2) (3) (4)

---

22. खाली दिलेल्या दोन शब्दांचा परस्परांशी काही संबंध आहे, त्यानंतर चार शब्दांच्या जोडया दिल्या आहेत मूळ जोडीतील संबंध जुळणाऱ्या जोडीची निवड करा.

बिहू — आसाम

(1) भरतनाट्यम — तामिळनाडू
(2) कथक — उत्तर प्रदेश
(3) लावणी — महाराष्ट्र
(4) ओडिसी — ओरिसा

Following two words have a certain relationship, followed by four pairs of words. Select that pair which has the same relationship as the original pair of words.

Bihu — Assam

(1) Bharatnatyam — Tamil Nadu
(2) Kathak – Uttar Pradesh
(3) Lavani — Maharashtra
(4) Odissi — Orissa

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

23. खालील आकृतीत एकूण त्रिकोण किती ?

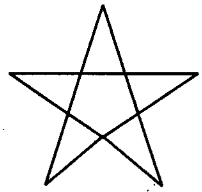

(1) 5 (2) 10 (3) 12 (4) 8

How many triangles are there in the figure given below ?

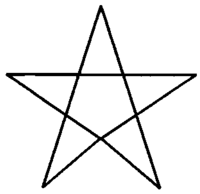

(1) 5 (2) 10 (3) 12 (4) 8

---

24. घोडयाला वाघ म्हटले, चिमणीला हत्ती म्हटले, हत्तीला चिमणी म्हटले, सिंहाला वाघ म्हटले तर पंख असणारा प्राणी कोणता ?

(1) घोडा (2) हत्ती
(3) चिमणी (4) वाघ

If a horse is called a tiger, a sparrow is called an elephant, an elephant is called a sparrow, a tiger is called a lion, then which animal has wings ?

(1) Horse (2) Elephant
(3) Sparrow (4) Tiger

---

25. एका विशिष्ट संकेतानुसार 'LISTEN' हे 'MHTSFM' असे लिहिले जाते त्या संकेतानुसार 'FORGOTTEN' हे कसे लिहिले जाईल ?

(1) GNSFPSUDO (2) GNRFNTUDN
(3) GOSFOTTEN (4) GNRFNTUDO

In a certain code 'LISTEN' is written as 'MHTSFM'. How is 'FORGOTTEN' written in that code ?

(1) GNSFPSUDO (2) GNRFNTUDN
(3) GOSFOTTEN (4) GNRFNTUDO

---

26. दिलेल्या शब्दगटात बसणारे पद-पर्यायातून निवडा – चतूर, रागीट क्रूर, शांत, कोमल.

(1) मुलगी (2) सूर (3) सुगंध (4) शूर

Select the word from the given group of words which defines – smart, cruel, silent, soft.

(1) Girl (2) Melody (3) Smell (4) Brave

---

27. आरशात आकृतीची प्रतिमा दाखविणारा पर्याय कोणता ?

प्रश्न आकृति :

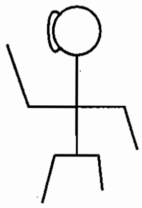

उत्तर आकृत्या :

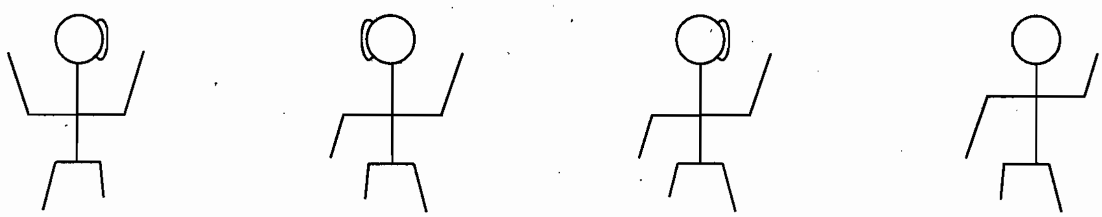

(1) (2) (3) (4)

Which alternative shows the mirror image of the figure ?

Question figure :

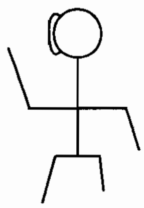

Answer figures :

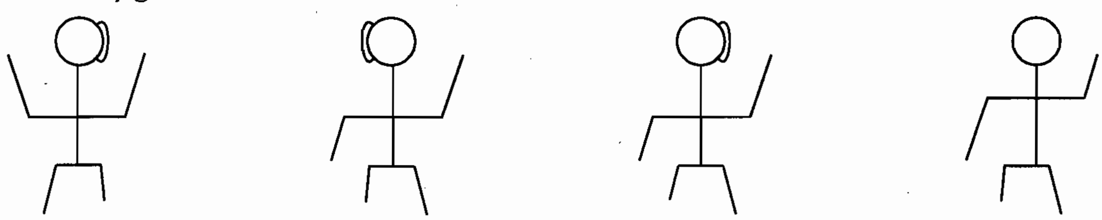

(1) (2) (3) (4)

28. खाली दिलेल्या अंकाच्या जोडीचा त्यानंतर दिलेल्या चार पर्यायातील जोडीतील एकीशी विशिष्ट संबंध आहे. ती जोडी निवडा 27 : 9.

(1) 64 : 8 (2) 125 : 5 (3) 135 : 15 (4) 729 : 81

Following question consists of a pair of numbers that have a certain relationship to each other followed by four other pairs of numbers given as alternatives. Select the pair in which the numbers are similarly related as in the given pair 27 : 9.

(1) 64 : 8 (2) 125 : 5 (3) 135 : 15 (4) 729 : 81

---

29. 5 तास 33 मिनिटे = _________ तास.

(1) 5·55 (2) 5·35 (3) 5·45 (4) 5·65

Five hours 33 minutes = _______ hours.

(1) 5·55 (2) 5·35 (3) 5·45 (4) 5·65

---

30. सुनिल कुंतलपेक्षा उंच आहे. अरुण हा परवेशपेक्षा उंच आहे, पण कुंतल एवढा उंच नाही. प्रमोद हा श्रीजीतपेक्षा उंच आहे. त्यांच्यात सर्वात बुटका कोण आहे ?

(1) परवेश (2) कुंतल (3) सुनिल (4) अरुण

Sunil is taller than Kuntal. Arun is taller than Parvesh, but not as tall as Kuntal. Pramod is taller than Shreejit. Who among them is the shortest ?

(1) Parvesh (2) Kuntal (3) Sunil (4) Arun

---

31. स्त्रीची ओळख करुन देताना एक पुरुष म्हणाला "हिचा नवरा हा माझ्या वडिलांचा एकुलता एक मुलगा आहे". त्या स्त्रीचे त्या पुरुषाशी नाते काय ?

(1) बायको (2) नवरा

(3) भाऊ (4) वरीलपैकी एकही नाही

Introducing a woman, a man said "Her husband is the only son of my father." How is that woman related to the man ?

(1) Wife (2) Husband

(3) Brother (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

32. सोबतच्या आकृतीत एकूण काटकोनत्रिकोण किती आहेत ?

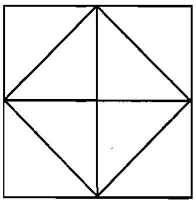

(1) 8 (2) 12 (3) 16 (4) 20

How many right-angled triangles are there in the figure below ?

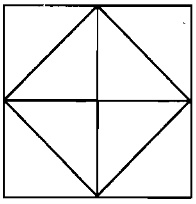

(1) 8 (2) 12 (3) 16 (4) 20

---

33. खालीलपैकी विसंगत जोडी ओळखा.

(1) लांबी — मीटर (2) घनता — किलोग्रॅम/चौरसमीटर
(3) वस्तुमान — किलोग्रॅम (4) क्षेत्रफळ — चौरसमीटर

Find the odd pair out.

(1) Length — Metre (2) Density — Kilogram/Square metre
(3) Mass — Kilogram (4) Area — Square metre

---

34. रामाचे वजन याकूबपेक्षा अधिक आहे. मेहूलचे वजन ॲन्थोनीपेक्षा कमी आहे. सुनिलचे वजन ॲन्थोनीपेक्षा अधिक व याकूबपेक्षा कमी आहे. तर यात सर्वात जास्त वजन कोणाचे आहे ?

(1) याकूब (2) रामा (3) सुनिल (4) ॲन्थोनी

Rama is heavier than Yakub. Mehul is lighter than Anthony. Sunil is heavier than Anthony but lighter than Yakub. Who among them is the heaviest ?

(1) Yakub (2) Rama (3) Sunil (4) Anthony

---

35. बैजू हा अखिलच्या दुप्पट वयाचा आहे, पण फकीर पेक्षा दुप्पटीने लहान आहे. क्लाईव्ह अखिलच्या अर्ध्या वयाचा असून डॉनपेक्षा दुप्पट वयाचा आहे. सर्वात जास्त आणि सर्वात कमी वयाच्या व्यक्तींची जोडी कोणती ?

(1) फकिर आणि अखिल (2) फकिर आणि डॉन
(3) फकिर आणि क्लाईव्ह (4) वरील पैकी एकही नाही

Baiju is twice as old as Akhil, but twice younger than Fakir. Clive is half the age of Akhil, but twice the age of Don. Which pair is the oldest and the youngest ?

(1) Fakir and Akhil (2) Fakir and Don
(3) Fakir and Clive (4) None of these

---

36. प्रश्नातील आकृत्यांचा संच पूर्ण करण्यासाठी संचातून आकृती शोधा.

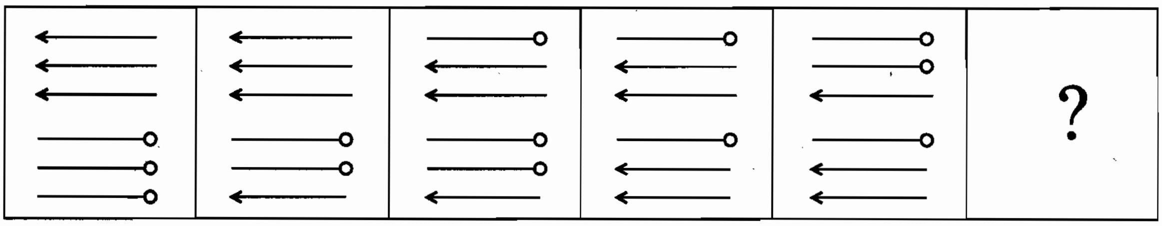

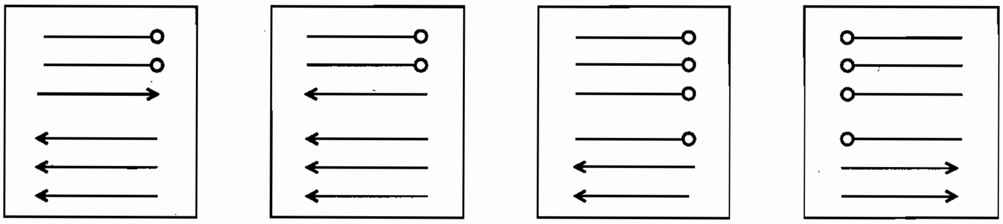

(1) (2) (3) (4)

Select a figure to continue the series.

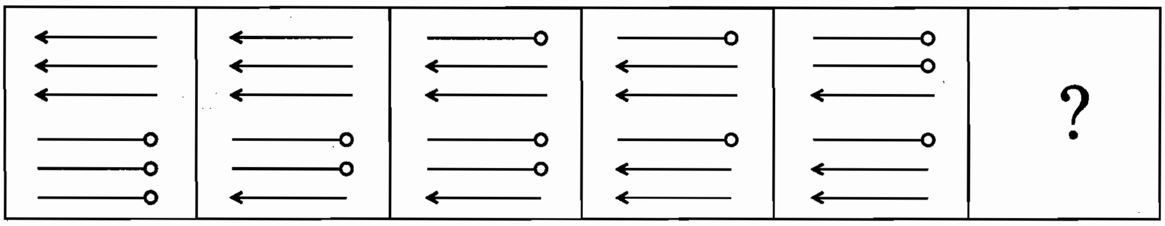

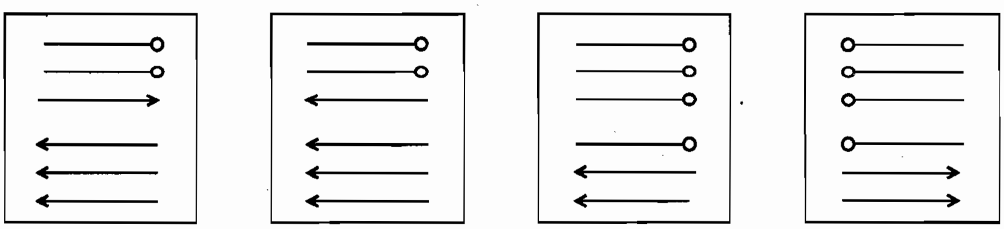

(1) (2) (3) (4)

---

37. प्रश्नचिन्हांच्या जागी काय येईल ?

2, 5, 10, 17, 26, ___?___

(1) 73 (2) 36 (3) 37 (4) 63

Replace the question mark.

2, 5, 10, 17, 26, ___?___

(1) 73 (2) 36 (3) 37 (4) 63

---

38. खालील आकृतीत प्रश्नचिन्हाच्या जागी काय येईल ?

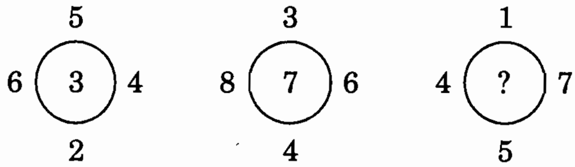

(1) 6 (2) 8 (3) 5 (4) 7

What will come in place of the question mark in the figure below ?

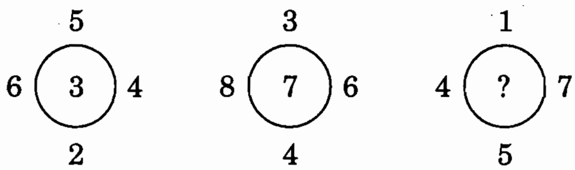

(1) 6 (2) 8 (3) 5 (4) 7

---

39. खालील कोष्टकात-प्रश्नचिन्हाच्या-जागी कोणती संख्या येईल ?

0	63	511
215	?	07
26	342	124

(1) 80 (2) 625 (3) 728 (4) 720

Which number will replace the question mark in the table below ?

0	63	511
215	?	07
26	342	124

(1) 80 (2) 625 (3) 728 (4) 720

---

40. खालीलपैकी कोणता शब्द दिलेल्या शब्दसमुहात बसत नाही ?

गिर, जाफराबादी, डांगी, देवणी

(1) गिर (2) जाफराबादी (3) डांगी (4) देवणी

Find the odd one out.

Gir, Jafrabadi, Dangi, Devani

(1) Gir (2) Jafrabadi (3) Dangi (4) Devani

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

41. एका फलंदाजाने 12 डावांमध्ये सरासरी काही धावा काढल्या. 13 व्या डावात त्याने 52 धावा काढल्या. त्यामुळे त्याची सरासरी 2 धावांनी कमी झाली तर 13 व्या डावानंतर त्याची सरासरी किती ?

(1) 50 धावा (2) 52 धावा (3) 76 धावा (4) 78 धावा

After playing in 12 innings, a batsman scored 52 runs in the 13th inning, thereby decreasing his average score by 2 runs. What is his average after 13 innings ?

(1) 50 runs (2) 52 runs (3) 76 runs (4) 78 runs

---

42. जर $2\frac{1}{3} + x + 1\frac{1}{6} = 5\frac{1}{4}$, तर x = ?

(1) $1\frac{3}{4}$ (2) $2\frac{1}{4}$ (3) $2\frac{1}{2}$ (4) $3\frac{1}{2}$

If $2\frac{1}{3} + x + 1\frac{1}{6} = 5\frac{1}{4}$, then x = ?

(1) $1\frac{3}{4}$ (2) $2\frac{1}{4}$ (3) $2\frac{1}{2}$ (4) $3\frac{1}{2}$

---

43. $\frac{\sqrt{12 \times 12 \times 25} - \sqrt{20 \times 20 \times 4}}{\sqrt{75 - 2 \times 5^2}} = ?$

(1) 4 (2) 20 (3) 15 (4) 5

$\frac{\sqrt{12 \times 12 \times 25} - \sqrt{20 \times 20 \times 4}}{\sqrt{75 - 2 \times 5^2}} = ?$

(1) 4 (2) 20 (3) 15 (4) 5

---

44. जर खाली दिलेल्या समीकरणात '+' म्हणजे '×'; '–' म्हणजे '÷'; '×' म्हणजे '–' व '÷' म्हणजे '+' असेल, तर येणाऱ्या समिकरणाचे उत्तर काय असेल ?

14 ÷ 48 – 8 × 4 + 5 = ?

(1) 18·65 (2) 0 (3) 2 (4) 80

If '+' means '×'; '–' means '÷'; '×' means '–'; and '÷' means '+', then what is the value of 14 ÷ 48 – 8 × 4 + 5 = ?

(1) 18·65 (2) 0 (3) 2 (4) 80

---

45. 'A' एक काम 10 दिवसात पूर्ण करतो तेच काम 'B' 12 दिवसात व 'C' 15 दिवसात पूर्ण करतात तर A, B व C मिळून तेच काम किती दिवसात पूर्ण करतील ?

(1) 3 दिवस (2) 4 दिवस (3) 5 दिवस (4) 6 दिवस

'A' completes a work in 10 days, while 'B' and 'C' complete it in 12 and 15 days respectively. In how many days can A, B and C together complete the work ?

(1) 3 days (2) 4 days (3) 5 days (4) 6 days

---

46. खालील राशीची किंमत किती असेल ?

$$\frac{-(0\cdot382)^3-(0\cdot618)^3}{-(0\cdot382)(0\cdot382)+0\cdot382\times0\cdot618-(0\cdot618)(0\cdot618)}$$

(1) $(0{\cdot}236)^3$ (2) 1·000 (3) 1·010 (4) – 0·045

Simplify the following :

$$\frac{-(0\cdot382)^3-(0\cdot618)^3}{-(0\cdot382)(0\cdot382)+0\cdot382\times0\cdot618-(0\cdot618)(0\cdot618)}$$

(1) $(0{\cdot}236)^3$ (2) 1·000 (3) 1·010 (4) – 0·045

---

47. जर $5 \leq x \leq 7$, तर

(1) $(x-5)(x-7) \geq 0$

(2) $(x-5)(x-7) > 0$

(3) $(x-5)(x-7) \leq 0$

(4) $(x-5)(x-7) < 0$

If $5 \leq x \leq 7$, then

(1) $(x-5)(x-7) \geq 0$

(2) $(x-5)(x-7) > 0$

(3) $(x-5)(x-7) \leq 0$

(4) $(x-5)(x-7) < 0$

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

48. खालील चार आकृत्यांपैकी कोणत्या दोनचे क्षेत्रफळ समान आहे ?

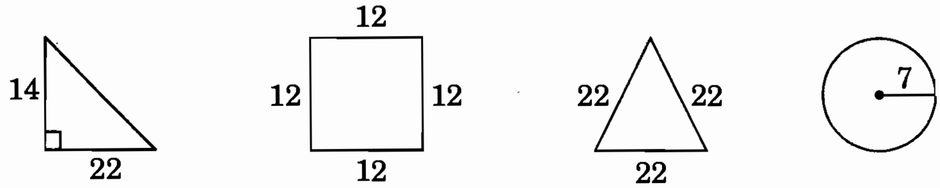

(अ) (ब) (क) (ड)

(1) (अ) व (क) (2) (अ) व (ब) (3) (ब) व (ड) (4) (अ) व (ड)

Which two figures out of the following four have the same area ?

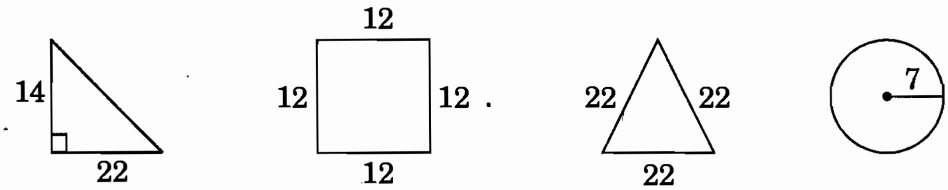

(A) (B) (C) (D)

(1) (A) and (C) (2) (A) and (B) (3) (B) and (D) (4) (A) and (D)

---

49. दोन अपूर्णांकाचा गुणाकार $\frac{14}{15}$ आहे व त्यांचा भागाकार $\frac{35}{24}$. तर मोठा अपूर्णांक कोणता ?

(1) $\frac{4}{5}$ (2) $\frac{7}{6}$ (3) $\frac{7}{4}$ (4) $\frac{7}{3}$

The product of two fractions is $\frac{14}{15}$ and their quotient is $\frac{35}{24}$. The greatest fraction is

(1) $\frac{4}{5}$ (2) $\frac{7}{6}$ (3) $\frac{7}{4}$ (4) $\frac{7}{3}$

---

50. 8 संत्र्यांची किंमत 5 सफरचंदा एवढी आहे, 5 सफरचंदाची किंमत 3 आंब्यां एवढी आहे, 4 आंब्यांची किंमत 8 अननसा एवढी आहे. जर 3 अननसांची किंमत ₹ 36 असेल, तर एका संत्र्याची किंमत किती ?

(1) ₹ 9 (2) ₹ 12 (3) ₹ 6 (4) ₹ 15

8 oranges cost as much as 5 apples, 5 apples as much as 3 mangoes, 4 mangoes as much as 8 pineapples. If 3 pineapples cost ₹ 36, then what is the cost of an orange ?

(1) ₹ 9 (2) ₹ 12 (3) ₹ 6 (4) ₹ 15

---

51. खालीलपैकी ***चुकीचे*** ओळखा.

अ. गावीलगड डोंगर हा सातपूडाचा एक भाग आहे.

ब. तोरणमाळ हे पठार आहे, जे लांब-अरूंद 1000 मी. उंचीचे आणि सुमारे 41 चौ. किमी क्षेत्रफळ असलेले आहे.

क. नवेगाव, पळसगाव आणि प्रतापगड डोंगर हे सातारा जिल्हयाच्या दक्षिण आणि नैऋत्य सिमावर्ती भागात स्थित आहेत.

ड. संपूर्ण भंडारा जिल्हा हा वैनगंगेच्या आणि तिच्या प्रमुख बाघ उपनदीच्या खोऱ्यात येतो.

(1) अ आणि ब (2) क आणि ड (3) फक्त क (4) फक्त ड

Identify the ***incorrect*** statement from the following :

a. The Gawilgad hills are part of Satpudas.

b. The Toranmal is a plateau, a long narrow table-land 1000 m in height and about 41 sq. km in area.

c. Nawegaon, Palasgaon and Pratapgad hills are located along the South and South-Western border of the Satara district.

d. The entire district of Bhandara falls in the drainage area of Wainganga and its principal tributary, the Bagh.

(1) a and b (2) c and d (3) Only c (4) only d

---

52. खालील विधानांपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

अ. महाराष्ट्राच्या उत्तर भागातून 20° 30′ उत्तर हे अक्षवृत्त जाते.

ब. महाराष्ट्राच्या पूर्व भागातून 80° पूर्व हे रेखावृत्त जाते.

क. कळसूबाई हे 1646 मी. उंचीचे अतिउच्च शिखर उत्तर सहयाद्रीमध्ये महाराष्ट्रात स्थित आहे.

(1) अ आणि ब (2) ब आणि क (3) अ आणि क (4) वरील सर्व

Which of the following statements are correct ?

a. The 20° 30′ N latitude passes through the Northern part of Maharashtra.

b. The 80° E longitude passes through the Eastern part of Maharashtra.

c. Kalsubai with a height of 1646 m is the highest peak in Northern Sahyadri in Maharashtra.

(1) a and b (2) b and c (3) a and c (4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

53. महाराष्ट्रातील शिखरांचा उंचीनुसार चढता क्रम असलेला पर्याय निवडा.

(1) चिखलदरा, तोरणा, सप्तशृंगी, महाबळेश्वर

(2) तोरणा, महाबळेश्वर, चिखलदरा, सप्तशृंगी

(3) महाबळेश्वर, तोरणा, चिखलदरा, सप्तशृंगी

(4) सप्तशृंगी, चिखलदरा, तोरणा, महाबळेश्वर

Arrange the following peaks of Maharashtra in an ascending order of their heights.

(1) Chikhaldara, Torana, Saptashringi, Mahabaleshwar

(2) Torana, Mahabaleshwar, Chikhaldara, Saptashringi

(3) Mahabaleshwar, Torana, Chikhaldara, Saptashringi

(4) Saptashringi, Chikhaldara, Torana, Mahabaleshwar

---

54. लांबीने खूप मोठी, मंद प्रवाही, उथळ व रूंद पात्रातून वाहणारी, त्रिभूज प्रदेश निर्माण करणारी __________ ही नदीची जोडी वरील वैशिष्ठयांशी संबंधित ***नाही***.

(1) वैतरणा — सावित्री (2) भीमा — कृष्णा

(3) गोदावरी — नर्मदा (4) तापी — कृष्णा

Maximum length, low speed, shallow and wide river bed, creating delta region, are ***not*** the characteristics of

(1) Vaitarna — Savitri (2) Bhima — Krishna

(3) Godavari — Narmada (4) Tapi — Krishna

---

55. रत्नागिरी या शहराचे हवामान अमरावतीच्या तुलनेने वर्षभर सम असते कारण

(1) समुद्रसपाटीपासूनची उंची (2) समुद्रसानिध्यता

(3) समुद्रप्रवाहाची उपलब्धता (4) समुद्रलाटांचा प्रभाव

The climate of Ratnagiri is even throughout the year, as compared to the Amravati, because of

(1) height from mean sea-level (2) nearness of sea

(3) availability of ocean currents (4) effect of sea waves

---

56. हवा अधिक उंचीवर जाते, हवेचा दाब कमी होऊन ती वातावरणात प्रसरण पावते आणि तपमानात घट होते यालाच __________ असे म्हणतात.

(1) तपमानाची विपरितता (2) आयसोथर्मल ऱ्हास प्रमाण

(3) ॲडियाबाटीक ऱ्हास प्रमाण (4) तपमानाचे सर्वसाधारण ऱ्हास प्रमाण

Air goes upwards, air pressure decreases the air scattered in the atmosphere and the temperature decreases. This phenomenon is known as

(1) Negative lapse rate (2) Isothermal lapse rate

(3) Adiabatic lapse rate (4) Normal lapse rate

---

57. वार्षिक व दैनिक तपमान कक्षा अधिक, वार्षिक पर्जन्यमान 50 सेमी पेक्षा कमी, पावसाळयात सापेक्ष आर्द्रतेचे प्रमाण 50 टक्केपेक्षा कमी, तर उन्हाळयात 10 टक्केपेक्षा कमी, ही वैशिष्ठये ________ हवामान कटिबंध दर्शवितात.

(1) उष्ण आर्द्र पावसाळी (2) उष्ण शुष्क पावसाळी
(3) अर्ध्य-आर्द्र पावसाळी (4) उष्ण वर्षा-वन पावसाळी

High annual and daily temperature range, annual rainfall less than 50 cm, absolute humidity in rainy season less than 50 percent and in summer season less than 10 percent are the characteristics of __________ climatic zone.

(1) tropical wet monsoon (2) tropical dry monsoon
(3) tropical semi-wet monsoon (4) tropical rain-forest monsoon

---

58. सन 2011 च्या मूल्यमापनानूसार खालीलपैकी कोणत्या दोन जिल्हयांमध्ये एकूण क्षेत्रफळाच्यां 5% पेक्षा कमी भौगोलिक क्षेत्रफळावर वनक्षेत्र आहे ?

(1) नाशिक आणि पुणे (2) जळगाव आणि अकोला
(3) औरंगाबाद आणि बुलढाणा (4) हिंगोली आणि धुळे

According to 2011 assessment, which of the following two districts have less than 5% their area under forest cover ?

(1) Nashik and Pune (2) Jalgaon and Akola
(3) Aurangabad and Buldhana (4) Hingoli and Dhule

---

59. बेसॉल्ट या खडकाचे विदारण होऊन काळी माती ___________ येथे तयार झाली आहे.

(1) कोंकण (2) पूर्व विदर्भ
(3) सहयाद्री पर्वत (4) महाराष्ट्र पठार

Erosion of primary basalt rock has given rise to black soil in ___________ region.

(1) Konkan (2) Eastern Vidharbha
(3) Sahyadri mountain (4) Maharashtra plateau

---

60. भरपूर पाऊस, उच्च तपमान, वाळूमिश्रित जमीन प्रामुख्याने ___________ पिकासाठी अनुकूल असते.

(1) ऊस (2) कापूस (3) केळी (4) नारळ

High amount of rainfall and temperature, sand mixed soil are favourable to

(1) Sugarcane (2) Cotton (3) Banana (4) Coconut

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

61. खालीलपैकी कोणता पर्याय पायऱ्या पायऱ्यांच्या शेतीसाठी योग्य आहे.

(1) खानदेश — सुपिक जमिनीचे क्षेत्र वाढते

(2) मराठवाडा — पिकांना भरपूर पाणी मिळते

(3) विदर्भ — जमिनीची उत्पादकता वाढते

(4) कोंकण — जमिनीची झीज कमी होते

Which of the following options is suitable for terraced farming ?

(1) Khandesh — To increase area of fertile land

(2) Marathwada — To obtain maximum water for crops

(3) Vidharbha — To increase productivity of soil

(4) Konkan — To decrease the soil erosion

---

62. पर्वताच्या उंच आणि लांब डोंगर रांगांच्या दरम्यान जो कमी उंचीचा भाग असतो त्यास _________ हे नाव आहे.

(1) सुळका (2) कडा (3) खिंड (4) शिखर

The low height area in between high mountain and its ranges is named as

(1) spur (2) cliff (3) pass (4) peak

---

63. खाली दिलेल्यापैकी कोणती दोन क्षेत्रे कोळशाच्या खाणीं साठी प्रसिद्ध ***नाहीत*** ?

अ. चंद्रपूर — बल्लारशहा क्षेत्र

ख. डोंगरी — बुजूर्ग क्षेत्र

क. घुघुस — तेलवसा क्षेत्र

ड. राजूरा — वून क्षेत्र

ई. सस्ती — राजूरा क्षेत्र

फ. सितासौंगी — चिकाळा क्षेत्र

ग. वरोरा — मांजरी क्षेत्र

(1) ब आणि फ (2) अ आणि ड (3) क आणि ग (4) क आणि ई

Which of the following areas are ***not*** known for coal mines ?

a. Chandrapur — Ballarshah area

b. Dongri — Buzurg area

c. Ghugus — Telwasa area

d. Rajura — Wun area

e. Sasti — Rajura area

f. Sitasaongi — Chikala area

g. Warora — Manjari area

(1) b and f (2) a and d (3) c and g (4) c and e

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

64. भौगोलिक क्षेत्रफळाच्या बाबतीत खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

अ. अहमदनगर जिल्हा हा पश्चिम महाराष्ट्रातील सर्वात मोठा जिल्हा आहे.

ब. अहमदनगर जिल्हा हा महाराष्ट्रातील सर्वात मोठा जिल्हा आहे.

क. भंडारा जिल्हा हा विदर्भातील सर्वात लहान जिल्हा आहे.

ड. मुंबई शहर आणि मुंबई उपनगर वगळता भंडारा जिल्हा हा महाराष्ट्रातील सर्वात लहान जिल्हा आहे.

(1) अ आणि ब बरोबर आहेत (2) क आणि ड बरोबर आहेत

(3) अ आणि क बरोबर आहेत (4) वरील सर्व बरोबर आहेत

Which of the following statements are true ?

In case of geographical area

a. Ahmednagar is the biggest district of Western Maharashtra.

b. Ahmednagar is the biggest district of Maharashtra.

c. Bhandara is the smallest district of Vidharbha.

d. Except Mumbai city and Mumbai Suburban, Bhandara is the smallest district of Maharashtra.

(1) a and b are true (2) c and d are true

(3) a and c are true (4) All are true

---

65. खालीलपैकी महाराष्ट्रातील कोणत्या शहरांचा पर्याय लोकसंख्येनुसार उतरत्या क्रमाने आहे ?

(1) मुंबई, सोलापूर, पुणे, औरंगाबाद

(2) मुंबई, पुणे, औरंगाबाद, सोलापूर

(3) पुणे, मुंबई, सोलापूर, औरंगाबाद

(4) मुंबई, औरंगाबाद, पुणे, सोलापूर

Arrange the following cities of Maharashtra in descending order of their population ?

(1) Mumbai, Solapur, Pune, Aurangabad

(2) Mumbai, Pune, Aurangabad, Solapur

(3) Pune, Mumbai, Solapur, Aurangabad

(4) Mumbai, Aurangabad, Pune, Solapur

---

66. सन 2011 च्या जनगणनेनुसार, __________ आणि __________ जिल्हयांची सन 2001 – 2011 मधील दशवार्षिक लोकसंख्या वाढ ही 2% पेक्षा कमी आहे.

(1) वर्धा आणि बुलढाणा (2) रत्नागिरी आणि सिंधूदुर्ग

(3) चंद्रपूर आणि रत्नागिरी (4) वर्धा आणि सातारा

According to 2011 census, __________ and __________ districts have less than 2% decadal growth rate of population in 2001 – 2011.

(1) Wardha and Buldhana (2) Ratnagiri and Sindhudurg

(3) Chandrapur and Ratnagiri (4) Wardha and Satara

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

67. 2011 च्या जनगणनेनुसार कोणत्या कारणामुळे सर्वाधिक स्थानांतरित लोकसंख्येचे प्रमाण महाराष्ट्रात आढळते ?

(1) शिक्षण (2) व्यवसाय (3) रोजगार (4) विवाह

According to the 2011 census, which is the main factor for high migration in Maharashtra ?

(1) Education (2) Business (3) Employment (4) Marriage

---

68. खालील विभागांचा तुलनात्मक अभ्यास केला असता कोणत्या प्रदेशाची उंची क्रमशः पश्चिमेकडून पूर्वेकडे वाढते ?

(1) महाराष्ट्राचे पठार प्रदेश (2) कोंकण प्रदेश

(3) सातपुडा प्रदेश (4) गोदावरी नदीचे खोरे

Which of the following regions shows progressive increase in height from West to East if a comparative study of these regions is done ?

(1) Maharashtra plateau region (2) Konkan region

(3) Satpuda region (4) Godavari river basin

---

69. सहयाद्रीच्या पर्वतीय भागात कोणत्या प्रकारच्या वसाहतीआढळतात ?

(1) विखुरलेल्या (2) केंद्रित (3) विखंडीत (4) संयुक्त

Which type of settlements are found in the mountainous area of Sahyadri ?

(1) Scattered (2) Compact (3) Fragmented (4) Composite

---

70. वाहत्या पाण्याचे प्रमाण कमी करणे, रस्ते जलमय होण्यापासून वाचविणे, पाण्याची वाढती गरज भागविणे, भूमिगत पाण्याची पातळी शहरात वाढविणे यासाठी. खालीलपैकी कोणता पर्याय अधिक योग्य आहे ?

(1) विहिरांची निर्मिती करणे (2) तलावांची निर्मिती करणे

(3) सरोवरांची निर्मिती करणे (4) पावसाच्या पाण्याचे संवर्धन करणे

Reduce the flow of running water, control the floods on roads, fulfil the need of water, increase the level of ground water in a city. Which is the most suitable option of the following to achieve the above ?

(1) To construct wells (2) To construct tanks

(3) To create lakes (4) To conserve the rain water

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

71. "माहिती अधिकाराचा कायदा 2005" चा खालीलपैकी कोणता उद्देश ***नाही*** ?

(1) लाचखोरी कमी करणे

(2) शासनाचे नागरिकांप्रति उत्तरदायित्व निर्माण करणे

(3) राज्य आणि केंद्रीय माहिती आयोगाची स्थापना करणेविषयी तरतुदी करणे

(4) नागरिकानी विचारलेल्या सर्व गोष्टींची संपूर्ण माहिती देण्याविषयी तरतुद करणे

Which of the following is ***not*** an objective of the "Right to Information Act 2005" ?

(1) Curtail corruption

(2) Make Government responsive

(3) Make provisions to establish/constitute State and Central Information Commissions

(4) Make provisions to give all the information sought by the people

---

72. खालीलपैकी कोणत्या निवाडयामध्ये भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाने असा निवाडा दिला की, — 'का व कोणत्या कारणावरून न्यायाधिशसाहेब न्यायीक निवाडयामध्ये विशिष्ट निर्णयापर्यंत आले आहेत या बद्दलची माहिती ही माहिती अधिकार अधिनियम, 2005 अंतर्गत दिली जाऊ शकत नाही' ?

(1) एस्.पी. गुप्ता वि. भारतीय संघ राज्य

(2) पिपल्स युनियन फॉर सिव्हील लिबर्टी वि. भारतीय संघ राज्य

(3) उत्तर प्रदेश सरकार वि. राज नारायन

(4) खानापूरम गांधीया वि. प्रशासकीय अधिकारी

In which of the following cases did the Supreme Court of India hold that — 'the information relating to judicial decisions as to why and for what reasons a judge had come to a particular decision' cannot be supplied under the RTI Act, 2005 ?

(1) S.P. Gupta v. Union of India

(2) People's Union for Civil Liberties v. Union of India

(3) State of U.P. v. Raj Narain

(4) Khanapuram Gandaiah v. Administrative Officer

---

73. माहिती अधिकार कायदया चे मूलभूत महत्त्व भारतीय राज्यघटनेच्या कुठल्या तरतूदीत नमूद आहे ?

(1) कलम 19(1) (अ) (2) कलम 19(1) (ब)

(3) कलम 19(1) (क) (4) कलम 19(1) (ड)

The fundamental importance of Right to Information Act is embodied in which provision of the Indian Constitution ?

(1) Article 19(1) (a) (2) Article 19(1) (b)

(3) Article 19(1) (c) (4) Article 19(1) (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

74. जर राज्य शासकीय माहिती अधिकाऱ्या-ने योग्य कारणाशिवाय माहिती देण्याचा अर्ज नाकारला किंवा हेतू पुरस्कर चूकी – ची किंवा दिशाभूळ करणारी माहिती दिली, तर त्यास काय दंड होण्याची शक्यता असते ?

(1) दंडा ची संपूर्ण रक्कम ₹ 10,000/- पेक्षा जास्त नसावी

(2) दंडा ची संपूर्ण रक्कम ₹ 15,000/- पेक्षा जास्त नसावी

(3) दंडा ची संपूर्ण रक्कम ₹ 20,000/- पेक्षा जास्त नसावी

(4) दंडा ची संपूर्ण रक्कम ₹ 25,000/- पेक्षा जास्त नसावी

What is the penalty to be imposed, if the State Public Information Officer without reasonable cause refuses to receive an application for information or knowingly gives incorrect or misleading information ?

(1) Total amount of penalty shall not exceed ₹ 10,000/-

(2) Total amount of penalty shall not exceed ₹ 15,000/-

(3) Total amount of penalty shall not exceed ₹ 20,000/-

(4) Total amount of penalty shall not exceed ₹ 25,000/-

---

75. विधान –

अ. माहिती अधिकार अधिनियम, 2005 च्या कलम 8 मध्ये माहिती उधडकरण्यातून सूट देण्याच्या बाबतची तरतुद केलेली आहे.

ब. सार्वजनिक प्राधिकरण जर संरक्षित हितसंबंधाच्या हानीपेक्षा माहिती उधड केल्याने सार्वजनिक हितसंबंध जास्त असेल तर, माहिती देण्यास परवानगी देईल.

(1) विधान 'अ' हे माहिती उधडकरण्यातून सूट देण्याच्या बाबत आहे आणि विधान 'ब' हे त्यांच्या अपवादाबाबतचे आहे

(2) विधान 'अ' हे बरोबर आहे परंतु विधान 'ब' हे चूक आहे

(3) विधान 'अ' हे चूक आहे परंतु विधान 'ब' हे बरोबर आहे

(4) दोन्ही विधाने चूकीची आहेत

Statements –

a. Section 8 of Right to Information Act, 2005 provides for exemption from disclosure of information.

b. A public authority may allow access to information, if public interest in disclosure outweighs the harm to the protected interest.

(1) Statement 'a' is about exemption of right to information and statement 'b' is exception to those exemptions

(2) Statement 'a' is correct but statement 'b' is wrong

(3) Statement 'a' is wrong but statement 'b' is correct

(4) Both the statements are wrong

---

76. मुख्य माहिती आयुक्त यांची नेमणूक कोणा कडून केली जाते ?

(1) भारता चे राष्ट्रपती

(2) पंतप्रधान व केंद्रीय कॅबिनेट मंत्री

(3) लोकसभे-चे विरोधी पक्ष नेते

(4) राष्ट्रपती हे पंतप्रधान, केंद्रीय कॅबिनेट मंत्री व लोकसभे-चे विरोधी पक्ष नेते यांच्या शिफारशीनुसार

Who appoints the Chief Information Commissioner ?

(1) The President of India

(2) Prime Minister and Union Cabinet Minister

(3) The leader of opposition of Lok Sabha

(4) The President on the recommendation of the Prime Minister, the Union Cabinet Minister and the leader of opposition in the Lok Sabha

---

77. माहितीचा अधिकार म्हणजे

अ. एखादे काम, किंवा दस्तऐवज यांची पाटणी करणे.

ब. दस्तऐवजांच्या टिप्पण्या किंवा प्रमाणित प्रती घेणे.

क. सामग्रीचे प्रमाणित नमुने घेणे.

ड. डिस्केट, फ्लॉपी किंवा कोणत्याही अन्य इलेक्ट्रोनिक प्रकारातील स्वरूपात माहिती मिळविणे.

(1) अ आणि ब (2) अ, ब आणि क (3) अ, ब आणि ड (4) वरील सर्व

Right to Information means

a. Inspection of work or document.

b. Taking notes or certified copies of records.

c. Taking certified samples of material.

d. Obtaining information in the form of diskettes, floppies, or any other electronic mode.

(1) a and b (2) a, b and c (3) a, b and d (4) All the above

78. माहितीचा अधिकार अधिनियम 2005 च्या कलम 20 नुसार जन माहिती अधिकाऱ्याला खालीलपैकी कोणत्या कारणास्तव दंड होऊ शकतो ?

(1) माहिती मिळण्याबाबतचा अर्ज स्वीकारण्यास वाजवी कारणाशिवाय नकार दिल्यामुळे
(2) विनिर्दिष्ट केलेल्या वेळेत माहिती सादर न केल्यामुळे
(3) असद्भावनेने माहितीची मागणी नाकारलयामुळे
(4) वरील सर्व

On which of the following grounds can a penalty be imposed on Public Information Officer under Section 20 of the Right to Information Act, 2005 ?

(1) Refusing, without any reason, to receive an application for information
(2) Not furnishing information within the time specified
(3) Denies information with malafide intentions
(4) All the above

---

79. जेंव्हा माहीतीच्या अधिकाराखाली माहीती मागितली जाते

अ. तुम्हाला माहीती मागण्याकरता कारण धावे लागत नाही.
क. तुम्हाला संपर्क साधण्यास लागणाऱ्या माहीती शिवाय इतर कोणतीही माहीती देणे गरजेदे नसते.

योग्य पर्याय निवडा :

(1) अ बरोबर क चूक
(2) क बरोबर अ चूक
(3) दोन्ही बरोबर
(4) दोन्ही चूक

Whenever information is being sought under the RTI Act

a. You do not have to give reason.
b. No personal details are required to be given but those required for contacting you.

Choose the correct option :

(1) a is correct b is not
(2) b is correct a is not
(3) Both a and b are correct
(4) Neither a nor b is correct

---

80. माहिती अधिकार कायदया-मध्ये जर त्रयस्थ पक्षाशी संबंधीत कोणतीही माहिती समाविष्ट असेल, तर माहिती मिळविण्याची काय वेळ मर्यादा आहे ?

(1) 30 दिवस (2) 40 दिवस (3) 90 दिवस (4) 120 दिवस

Under Right to Information Act, what is the time limit to get information if the interests of third party are involved ?

(1) 30 days (2) 40 days (3) 90 days (4) 120 days

---

81. महाराष्ट्रातील आदिवासीविकासाच्या चळवळीशी कोण संबंधीत ***नव्हते*** ?

अ. सेनापती पांडुरंग बापट   ब. अनुताई वाघ

क. ताराबाई मोडक   ड. केशवराव जेधे

योग्य पर्याय निवडा :

(1) ब, ड   (2) अ, क   (3) अ, ड   (4) ब, क

Who were ***not*** related with tribal development movement in Maharashtra ?

a. Senapati Pandurang Bapat   b. Anutai Wagh

c. Tarabai Modak   d. Keshavrao Jedhe

Choose the correct option :

(1) b, d   (2) a, c   (3) a, d   (4) b, c

---

82. खालील घटनांच्या जोडया लावा :

अ. महर्षि डी.के. कर्वे   I. खाजगी संपत्तीला विरोध

ब. विष्णुशास्त्री पंडित   II. विधवेशी पुनर्विवाह

क. र.डी. कर्वे   III. पुनर्विवाहोत्तेजक मंडळ

ड. विष्णुबुवा ब्रह्मचारी   IV. समाज स्वास्थ्य

योग्य पर्याय निवडा :

	अ	ब	क	ड
(1)	III	IV	I	II
(2)	IV	III	II	I
(3)	III	I	IV	II
(4)	II	III	IV	I

Match the following events :

a. Maharshi D.K. Karve   I. Opposition to private property

b. Vishnushastri Pandit   II. Remarried to widow

c. R.D. Karve   III. Punarvivahottejak Mandal

d. Vishnubuva Brahmachari   IV. Samaj Swasthya

Choose the correct option :

	a	b	c	d
(1)	III	IV	I	II
(2)	IV	III	II	I
(3)	III	I	IV	II
(4)	II	III	IV	I

---

83. दादोबा पांडुरंग यांचा कोणत्या सामाजिक संस्थेशी संबंध ***नव्हता*** ?

अ. मानवधर्म सभा   ब. परमहंस सभा

क. मराठी ज्ञान प्रसारक सभा   ड. आत्मीय सभा

योग्य पर्याय निवडा :

(1) अ, क, ड   (2) अ, ब, क   (3) ब, क, ड   (4) अ, ब, ड

With which social institute is Dadoba Pandurang ***not*** related ?

a. Manavdharma Sabha b. Paramhansa Sabha

c. Marathi Gyan Prasarak Sabha d. Atmiya Sabha

Choose correct option :

(1) a, c, d (2) a, b, c (3) b, c, d (4) a, b, d

---

84. डिसेंबर 1920, च्या नागपूरयेथील कॉंग्रेसच्या अधिवेशनात असहकार चळवळी बाबत अंतिम निर्णय काय झाला होता ?

(1) ठराव मांडला गेला नाही (2) ठरावावर चर्चाच झाली नाही

(3) ठराव मंजूर झाला नाही (4) ठराव बहुमताने मंजूर झाला

In December 1920, at the Nagpur session of the Congress, what was the final decision regarding Non Cooperation Movement ?

(1) Resolution was not tabled (2) Resolution was not discussed

(3) Resolution was not passed (4) Resolution was passed with majority

---

85. कोणत्या पक्षाने शेतकरी चळवळीचे नेतृत्व केले ?

(1) कम्युनिस्ट पक्ष व कॉंग्रेसमधील डाण्यागटाने

(2) ट्रेड युनियन

(3) राष्ट्रीय ट्रेड युनियन

(4) कामगार पक्ष

Which party led the Peasant movement ?

(1) Communist party and Left Front of Congress

(2) Trade Union

(3) National Trade Union

(4) Labour party

---

86. राजर्षि शाहू महाराजांनी समाज सुधारण्यासाठी कोणता दोन बाबींचा स्वीकार स्विकार केला ?

(1) ब्राम्हणेतरांची सुधारणा व दलितांच्या सुधारणा

(2) ब्राम्हण व ब्राम्हणेतरांच्या सुधारणा

(3) दलीत व आदिवासीचा विकास

(4) यापैकी नाही

Which two things did Rajarshi Shahu Maharaj adopt to reform the society ?

(1) Reforms of non-Brahmins and reforms of Dalits

(2) Reforms of Brahamana and non-Brahmins

(3) Development of Dalits and Adivasis

(4) None of the above

---

87. "विश्व कुटुंबाचा जाहीरनामा" म्हणून महात्मा फुले यांच्या कोणत्या ग्रंथाचा उल्लेख केला जातो ?

(1) सार्वजनिक सत्यधर्म (2) शेतक-यांचा आसूड
(3) ब्राह्मणांचे कसब (4) तृतीय रत्न

Which book of Mahatma Phule is recognised as "Manifesto of Universal Family" ?

(1) Sarvajanik Satyadharma (2) Shetkaryancha Asood
(3) Brahmanache Kasab (4) Trutiya Ratna

---

88. मोफत आणि सक्तीच्या प्राथमिक शिक्षणाच्या धोरणाचे महाराष्ट्रातील प्रणेते कोण होते ?

(1) राजर्षि शाहू महाराज (2) सयाजीराव गायकवाड
(3) प्रताप सिंह महाराज (4) पंत प्रतिनिधी

Who was the pioneer of free and compulsory primary education in Maharashtra ?

(1) Rajrshi Shahu Maharaj (2) Sayajirao Gaikwad
(3) Pratap Singh Maharaj (4) Pant Pratinidhi

---

89. खालील घटनांचा कालानुक्रमे क्रम लावा :

अ. पुणे सार्वजनिक सभा ब. डेक्कन सभा
क. सत्यशोधक समाज ड. आर्य समाज

योग्य पर्याय निवडा :

(1) ब, क, अ, ड (2) क, ब, ड, अ
(3) अ, क, ड, ब (4) अ, ड, ब, क

Arrange the following events chronologically :

a. Poona Sarvajanik Sabha b. Deccan Sabha
c. Satyashodhak Samaj d. Arya Samaj

Choose correct option :

(1) b, c, a, d (2) c, b, d, a
(3) a, c, d, b (4) a, d, b, c

---

90. पश्चिम महाराष्ट्रातील इंग्रजी सल्तनत अव्हेरणारा आदिवासी नेता कोण होता ?

(1) रामोजी शिंदे (2) बहिर्जी नाईक
(3) उमाजी नाईक (4) उखाजी नाईक

Who was the Adivasi leader who challenged the British power in Western Maharashtra ?

(1) Ramoji Shinde (2) Bahirjee Naik
(3) Umaji Naik (4) Ukhaji Naik

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

91. खालीलपैकी कोणती जोडी ***चुकीची*** आहे ?

(1) राज्यसभेच्या जागांचे वाटप — पहिली अनुसुची

(2) जन्मदाते किंवा पालकांनी त्यांच्या मुलांना/पाल्यांना शाळेत घातले पहिजे — सत्यांशीवी घटनादुरुस्ती

(3) उद्देशपत्रिकेत समाजवाद शब्दाचा समावेश — पहिली दुरुस्ती

(4) कोणतीही नाही

Which of the following is ***wrongly*** matched ?

(1) Allocation of seats in the Council of States — First Schedule

(2) Parent or guardian to provide opportunities for education to his child — Eighty-sixth Amendment

(3) Socialist word included in Preamble — First Amendment

(4) None of the above

---

92. जोडया लावा :

अ.	मूलभूत अधिकार	I.	कलम 52
ब.	भारताचा राष्ट्रपती	II.	कलम 74
क.	मंत्रीपरिषद राष्ट्रपतींना त्यांच्या सल्ला देण्याकरता	III.	कलम 76
ड.	भारताचा महान्यायवादी	IV.	घटनेचा तिसरा भाग

	अ	ब	क	ड
(1)	I	IV	III	II
(2)	II	III	IV	I
(3)	IV	I	II	III
(4)	III	II	I	IV

Match the following :

a.	Fundamental Rights	I.	Article 52
b.	President of India	II.	Article 74
c.	Council of Ministers to advise the President	III.	Article 76
d.	Attorney General of India	IV.	Part III of the Constitution

	a	b	c	d
(1)	I	IV	III	II
(2)	II	III	IV	I
(3)	IV	I	II	III
(4)	III	II	I	IV

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

93. आपण कोणत्या देशाकडून बहुतांश घटनात्मक परंपरांचा स्वीकार केले आहे ?
(1) इंग्लंड (2) फ्रांस (3) ऑस्ट्रेलिया (4) कॅनडा
From which country have we adopted most of the constitutional traditions ?
(1) England (2) France (3) Australia (4) Canada

---

94. विधान परिषदेची निवडणूक लढवण्यासाठी किमान किती वय असावे ?
(1) 20 वर्षे (2) 25 वर्षे (3) 30 वर्षे (4) 35 वर्षे
What is the minimum age required for contesting election to the Legislative Council ?
(1) 20 years (2) 25 years (3) 30 years (4) 35 years

---

95. सरकारीया आयोग __________ च्या संदर्भात होय.
(1) केंद्र-राज्य संबंध (2) शिक्षण
(3) निर्वाचन (4) दुष्काळ
Sarkaria Commission deals with __________ .
(1) Centre-State relations (2) Education
(3) Elections (4) Drought

---

96. भारतीय संविधानात भारताचे वर्णन __________ असे केले आहे.
(1) घटकराज्य (2) संघराज्य (3) राज्यांचा संघ (4) एकात्म राज्य
India is described as __________ in Indian Constitution.
(1) State (2) Federal State (3) Union of States (4) Unitary

---

97. सर्वोच्च न्यायालयातील इतर न्यायाधीशांची नेमणूक करतांना राष्ट्रपती कुणाचा सल्ला घेतात ?
(1) पंतप्रधान (2) सरन्यायाधीश
(3) लोकसभा अध्यक्ष (4) उपराष्ट्रपती
Who does the President consult to appoint other judges in the Supreme Court ?
(1) Prime Minister (2) Chief Justice
(3) Speaker of the Lok Sabha (4) Vice President

---

98. 42 व्या घटना दुरुस्तीनुसार उद्देशपत्रिकेत कोणत्या शब्दाचा अंतर्भाव करण्यात आला ?
(1) धर्मनिरपेक्ष राज्य (2) धार्मिक राज्य
(3) अल्पसंख्यक राज्य (4) आधुनिक राज्य
As per 42nd Amendment of the Constitution, which of the words is added in the Preamble ?
(1) Secular State (2) Religious State
(3) Minority State (4) Modern State

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

99. केंद्र सरकार आणि घटकराज्य सरकार यांच्यातील महसुलाचा वाटा ___________ ठरवतो.

(1) संसद (2) नियोजन आयोग

(3) पंतप्रधान (4) वित्त आयोग

___________ decides the sharing of revenue between the State and Central Governments.

(1) Parliament (2) Planning Commission

(3) Prime Minister (4) Finance Commission

---

100. कामाचा अधिकार ___________ यात स्पष्ट केला आहे.

(1) राज्याची मूलभूत तत्वे (2) नागरिकांचे मूलभूत हक्क

(3) राज्याच्या ध्येय धोरणाची मार्गदर्शक तत्वे (4) जिल्हा न्यायालयाचे अधिकार क्षेत्र

The Right to Work is described in

(1) State Fundamental principle (2) Fundamental Rights of citizens

(3) Directive Principles of State Policy (4) Subordinate Court

---

101. सर्वोच्च न्यायालयाची अधिकारिता कोणती आहे ?

(1) प्रारंभीक (2) अपील (3) सल्लादायी (4) वरील सर्व

What is the Jurisdiction of the Supreme Court ?

(1) Original (2) Appellate (3) Advisory (4) All the above

---

102. मार्गदर्शक तत्वे व मूलभूत अधिकार यांच्यात संघर्ष निर्माण झाल्यास

(1) दोधांना समान पातळीवर लेखण्यात येते

(2) मूलभूत अधिकारांना प्राधान्य देण्यात येते

(3) मार्गदर्शक तत्वांना प्राधान्य देण्यात येते

(4) प्रकरणाप्रमाणे

If there is a conflict between Directive Principles and Fundamental Rights

(1) both are considered equal

(2) Fundamental Rights get precedence

(3) Directive Principles get precedence

(4) it is decided on case to case basis

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

103. 44 व्या घटना दुरुस्तीनुसार खालीलपैकी कोणता मूलभूत अधिकार वगळण्यात आला ?

(1) समानतेचा अधिकार (2) स्वातंत्र्याचा अधिकार

(3) शोषणाविरुद्ध अधिकार (4) संपत्तीचा अधिकार

Which of the following Fundamental Rights is included by the 44th Amendment of the Constitution ?

(1) Right to equality (2) Right to freedom

(3) Right against exploitation (4) Right to property

---

104. मूलभूत हक्कांच संरक्षक म्हणून कोणाला संबोधले जाते ?

(1) संसद (2) पंतप्रधान (3) सर्वोच्च न्यायालय (4) राष्ट्रपती

Who is the guardian of the Fundamental Rights included in the Indian Constitution ?

(1) Parliament (2) Prime Minister (3) Supreme Court (4) President

---

105. घटक राज्याचे नाव बदलण्यासाठी ___________ आवश्यकता असते.

(1) घटक राज्याच्या साध्या बहुमताची

(2) घटक राज्याच्या विशेष बहुमताची

(3) संसदेच्या विशेष बहुमताची

(4) संसदेच्या साध्या बहुमताची

What is required to change the name of a State ?

(1) Simple majority of a State Assembly

(2) Special majority of a State Assembly

(3) Special majority of the Parliament

(4) Simple majority of the Parliament

---

106. कोणत्या देशाकडून संविधानात मूलभूत कर्तव्ये स्विकृत करण्यात आली ?

(1) अमेरिका (यू.एस.ए.) (2) फ्रांस (3) इंग्लंड (4) जापान

From which country are Fundamental Duties adopted in the Constitution ?

(1) U.S.A. (2) France (3) England (4) Japan

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

107. खालीलपैकी कोणत्या व्यक्तीला तिच्या पदावरून महाभियोग पद्धतीने दूर केले जात ***नाही*** ?

(1) राष्ट्रपती (2) राज्यपाल

(3) मुख्य निवडणूक आयुक्त (4) सर्वोच्च न्यायालयातील न्यायाधीश

Who among the following ***cannot*** be removed by impeachment ?

(1) President (2) Governor

(3) Chief Election Commissioner (4) Judges of Supreme Court

---

108. पहिली घटनादुरुस्ती __________ साली झाली.

(1) 1955 (2) 1965 (3) 1958 (4) 1951

First amendment to the Indian Constitution was made in

(1) 1955 (2) 1965 (3) 1958 (4) 1951

---

109. भारतीय घटनासमितीचे सभासद हे

(1) प्रांतीक कायदेमंडळांनी निवडलेले होते

(2) जनतेकडून सरळ निवडलेले होते

(3) शासनाने नियुक्त केलेले होते

(4) ते केवळ संस्थानिकांचे प्रतिनिधी होते

Members of Constituent Assembly of India were

(1) elected by the Provincial Assemblies

(2) elected directly by the people

(3) nominated by the Government

(4) only the representatives of Princely States

---

110. शेष विषयावर कायदे करण्याचा अधिकार __________ ला आहे.

(1) केंद्र सरकार (2) सर्वोच्च न्यायालय

(3) राज्य सरकार (4) केंद्र व राज्य सरकार

Who have the power to make law on residuary subjects ?

(1) Central Government (2) Supreme Court

(3) State Government (4) Central and State Governments

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

111. खालीलपैकी सर्वात जास्त बॅन्डवीडथ देणारी मिडीया कोणती ?

(1) टवीस्टेड पेअर (2) कोअक्शीअल केबल

(3) ऑप्टीकल फायबर (4) हयापैकी कुठलीही नाही

Which media provides maximum bandwidth ?

(1) Twisted pair (2) Co-axial cable

(3) Optical fiber (4) None of the above

---

112. www हा कोणत्या मॉडल वर आधारित आहे ?

(1) लोकल सर्व्हर (2) क्लायंट सर्व्हर

(3) थ्री-टीयर (4) हयापैकी एकही नाही

www is based on which model ?

(1) Local Server (2) Client Server

(3) 3-tier (4) None of these

---

113. राज्यांचा विविध भागांतून गोळा केलेल्या डेटामधे असणारी तफावत ही सरकारच्या नियोजन समितीसमोरील एक प्रमुख समस्या आहे. माहिती-तंत्रज्ञानाचा वापर करून नुकत्याच विकसित केलेल्या खालीलपैकी कुठल्या प्रकल्पाची ही समस्या सोडवण्यासाठी मदत होऊ शकेल ?

(1) सांखिकिया पत्रिका

(2) ऑनलाईन जीओ-पोर्टल : ई-मनचित्र

(3) सांखिकिया पत्रिका आणि ऑनलाईन जीओ-पोर्टल : ई-मनचित्र

(4) ई-फाईल सिस्टीम

One of the major problems faced by the Planning Commission of the Government is the large disparity in the data gathered from various regions in the states. Which of the following recently developed IT projects may help the Planning Commission to overcome this problem ?

(1) Sankhyikiya Patrika

(2) Online Geo-portal : e-MANCHITRA

(3) Sankhyikiya Patrika and Online Geo-portal : e-MANCHITRA

(4) E-file system

---

114. फास्ट इथरनेटचा वेग किती आहे ?

(1) 10 एम.बी.पी.एस. (2) 100 एम.बी.पी.एस.

(3) 1000 एम.बी.पी.एस. (4) 10000 एम.बी.पी.एस.

What is the speed of Fast Ethernet ?

(1) 10 MBPS (2) 100 MBPS

(3) 1000 MBPS (4) 10000 MBPS

---

115. अंदमान आणि निकोबार मधील विद्यावाहिनी प्रकल्प कोणत्या सेवा पुरविणार आहेत ?

अ. ई-प्रोक्युरमेंट

ब. ग्रीव्हन्स रिड्रेसल

क. वेदर इन्फॉरमेशन

(1) अ फक्त (2) ब आणि क फक्त (3) अ आणि क फक्त (4) अ, ब आणि क

Which services will be facilitated by the Vidyavahini project in Andaman and Nicobar ?

a. e-procurement

b. Grievance redressal

c. Weather information

(1) a only (2) b and c only (3) a and c only (4) a, b and c

---

116. नैसर्गिक आपत्तीपासून डेटाला संरक्षण दिल्यास त्याचा नेटवर्कच्या खालील कोणत्या लक्षणांशी संबंध जोडला जातो ?

(1) पर्फारमन्स (2) सिक्युरीटी (3) रिलायएबिलीटी (4) मॅनेजमेंट

Protection of data from a natural disaster is related to the following characteristic of a network

(1) Performance (2) Security (3) Reliability (4) Management

---

117. खालीलपैकी कुठल्या वस्तु "व्हिडीओ ॲनॅलेटीक्स" च्या संदर्भातील आहेत ?

(1) इन्टेलिजन्ट आय्.पी. कॅमेरा (2) व्हिडीओ ॲनॅलेटीक्स सोफ्टवेअर

(3) स्मार्ट व्हिडीओ सर्व्हर्स (4) वरील सर्व वस्तू

Which of the following items are related to "Video Analytics" ?

(1) Intelligent IP cameras (2) Video Analytics software

(3) Smart video servers (4) All the above items

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

118. कॅड/कॅम कशाशी संबंधीत आहेत ?

(1) मार्केटींग आणि डिझाईन (2) मॅनिफॅक्चरिंग आणि मार्केटींग

(3) इंजिनिअरिंग आणि मार्केटींग (4) इंजिनिअरिंग आणि मॅनिफॅक्चरिंग

CAD/CAM is the inter-relationship between

(1) Marketing and Design (2) Manufacturing and Marketing

(3) Engineering and Marketing (4) Engineering and Manufacturing

---

119. हैन्डशेकींग म्हणजे

(1) एक्सचेंज ऑफ प्रीडीटर्मिंड सिग्नल्स बाय एसटॅब्लीशिंग कॉन्टॅक्ट बिटविन टू कॉम्प्युटर्स

(2) डिसप्ले रिफ्रेश ऑफ ऑल रासटर लाइन्स

(3) मॅचिंग कलर्स ऑन अ कलर टर्मिनल

(4) झेड-प्लेन ऑन वीच ॲन इमेज इज डिसप्लेड

Handshaking means

(1) exchange of predetermined signals by establishing contact between two computers

(2) display refresh of all raster lines

(3) matching colors on a color terminal

(4) Z-plane on which an image is displayed

---

120. खालीलपैकी कुठला दोन 'डायमेनशनल' कोड जास्तीत जास्त माहिती ठेवु शकतो व तो मोठया प्रमाणावर मार्केटींग साठी वापरतात ?

(1) बारकोड (2) युनीकोड (3) क्युआरकोड (4) आस्की कोड

Which of the following two dimensional codes allow more storage of information and widely used for marketing ?

(1) Barcode (2) Unicode (3) QRcode (4) ASCII code

---

121. महाराष्ट्र शासनाच्या 'टेलीमेडीसीन' हया प्रकल्पामध्ये खालीलपैकी कुठल्या रुग्णाल्यास अथवा कॉलेजला तंत्र आणि रुग्ण हयांच्या केन्द्रांमधील समन्वयाची दुहेरी जबाबदारी देण्यात आली आहे ?

(1) जे.जे. रूग्णालय, मुंबई
(2) बी.जे. मेडीकल कॉलेज, पुणे
(3) शासकीय मेडीकल कॉलेज, औरंगाबाद
(4) के.ई.एम्. रुग्णालय, मुंबई

Which of the following hospitals/colleges has been given dual responsibility to coordinate between the specialist centres and patient centres for the Government of Maharashtra's Telemedicine project ?

(1) J.J. Hospital, Mumbai
(2) B.J. Medical College, Pune
(3) Government Medical College, Aurangabad
(4) KEM Hospital, Mumbai

---

122. भारत सरकारचा कोणता विभाग मेडीया लॅब एशियाला प्रमोट करतो ?

(1) डिपार्टमेंट ऑफ इलेक्ट्रीकल इंजिनिअरिंग
(2) डिपार्टमेंट ऑफ इलेक्ट्रॉनिक्स आणि इन्फॉरमेशन टेक्नालॉजी
(3) डिपार्टमेंट ऑफ कॉम्प्युटर सायन्स आणि आय.टी.
(4) डिपार्टमेंट ऑफ कॉम्प्युटर इंजिनिअरिंग आणि आय.टी.

Which department of Government of India promotes Media Lab Asia ?

(1) Department of Electrical Engineering
(2) Department of Electronics and Information Technology
(3) Department of Computer Science and IT
(4) Department of Computer Engineering and IT

---

123. खालीलपैकी कोणती आय.टी.-इनेबल्ड सेवा ***नाही*** ?

(1) ट्रॅव्हल आणि हॉस्पिटयालिटी
(2) हेल्थ केअर आणि फार्मासिटीकल्स
(3) मॅन्युफॅक्चरिंग
(4) वरीलपैकी नाही

Which of the following is ***not*** an IT-enabled service ?

(1) Travel and Hospitality
(2) Health care and Pharmaceuticals
(3) Manufacturing
(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

124. सी.ए.आय. म्हणजे

(1) कॉम्प्युटर एडेड इन्फॉर्मेशन (2) कॉम्प्युटर एडेड इन्फ्रास्ट्रक्चर

(3) कॉम्प्युटर एडेड इन्सट्रक्शन (4) वरीलपैकी एकही नाही

CAI stands for

(1) Computer Aided Information (2) Computer Aided Infrastructure

(3) Computer Aided Instruction (4) None of the above

---

125. अहमदाबाद येथील "एंटरप्रनर्शीप डेव्हलपमेंट" हया संस्थेद्वारे खालीलपैकी कुठली सेवा दिली जात ***नाही*** ?

(1) आर्थिक सहाय्य (2) इन्किब्युशनसाठी मदत

(3) सह-कामासाठी जागा (4) वरील सर्व सेवा दिल्या जातात

Which of the following services is ***not*** offered by the "Entrepreneurship development" institute situated at Ahmedabad ?

(1) Funding (2) Incubation support

(3) Co-working space (4) All the above services are offered

---

126. बहुदेशीय माहिती-तंत्रज्ञान उद्योगांसमोर खालीलपैकी कुठली आव्हाने आहेत ?

(1) देशानुरूप वित्तविषयक कायदे

(2) आऊटसोर्सिंग विरुद्धचे धोरण

(3) इष्ट मिश्र व्यक्तींना रोजगार देण्याचे धोरण

(4) वरीलपैकी सर्व

Which of the following is a challenge before multi-national IT industries ?

(1) Nation-specific legal laws

(2) Anti-outsourcing policy

(3) Recruitment policy for optimum mix of employees

(4) All the above

---

127. ट्रान्सलेशन, कॉम्प्रेशन आणि एनक्रीप्शन साठी ही __________ लेयर जबाबदार असते.

(1) सेशन (2) अप्लीकेशन (3) प्रेझेंन्टेशन (4) ट्रान्सपोर्ट

The __________ layer is responsible for translation, compression and encryption.

(1) Session (2) Application (3) Presentation (4) Transport

---

128. शेअर बाजारात नोंद असणाऱ्या प्रत्येक कंपनीला आपल्या प्रत्येक भाग-भांडवलधारकास दरवर्षी वार्षिक अहवालाची मुद्रांकित प्रत पाठवावी लागते. खालीलपैकी कुठल्या उपक्रमाद्वारे, भांग-भांडवलधारकास अहवाल इलेक्ट्रॉनिक्स माध्यमाद्वारे स्वीकारण्याची विनंती करण्यात येत आहे ?

(1) पेपरलेस ऑफिस (2) ग्रीन कॉम्प्युटींग

(3) इलेक्ट्रॉनिक्स कॉमर्स (4) क्लाऊड कॉम्प्युटींग

Every listed company in the share market needs to send printed copy of annual report to each of its shareholders every year. Through which of the following initiatives, are the shareholders requested to accept the reports electronically ?

(1) Paperless office (2) Green computing

(3) Electronic commerce (4) Cloud computing

---

129. सॉफ्टवेअर पायरसी म्हणजे

(1) अनऑथराइज्ड डुप्लीकेशन ॲन्ड कॉपींग ऑफ सॉफ्टवेअर

(2) इन्स्टॉलींग द सॉफ्टवेअर फॉर पर्सनल युज

(3) डॉउनलोडींग ए प्रोग्रॅम फॉर फ्री

(4) वरीलपैकी एकही नाही

Software piracy means

(1) unauthorized duplication and copying of software

(2) installing the software for personal use

(3) downloading a program for free

(4) None of the above

---

130. 150 वर्षे जुन्या असणाऱ्या एखाद्या संस्थेच्या व्यवस्थापनास, संस्थेच्या स्थापनेपासुन आजपर्यंतच्या सांस्कृतिक बदलांविषयी माहिती, संगणकावर उपलब्ध असलेल्या संस्थेच्या कागदपत्रांवरून गोळा करायची असल्यास, खालीलपैकी कुठल्या तंत्राने करता येऊ शकेल ?

(1) आर्टिफिशल इन्टेलिजन्स (2) एन्-ग्राम ॲनॅलिसिस

(3) डेटा मायनिंग (4) इनफर्मेशन रिट्रीव्हल

The management of a 150-year-old organization would like to collect cultural changes in the organization since its inception using documents available on its computers. Which of the following techniques may be used for the same ?

(1) Artificial Intelligence (2) N-Gram Analysis

(3) Data Mining (4) Information Retrieval

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

131. खालील कोणते कार्य हे हुंडा प्रतिबंध अधिकाऱ्याचे ***नाही*** ?

(1) खटला चालविण्या संदर्भात पुरावे गोळा करणे

(2) हुंडा देणाऱ्या किंवा घेणाऱ्यास अटक करणे

(3) हुंडा घेण्यास अथवा घेण्यासाठी प्रवृत्त करण्यास बंदी घालणे

(4) कायदयाची अमलबनावणी होते की नाही हे पहाणे

Which of the following is ***not*** the function of Dowry Prohibition Officer ?

(1) Collect evidence necessary for prosecution

(2) Arrest accused for giving or taking dowry

(3) Prevent taking, demanding or abetting the taking of dowry

(4) See that provisions of the Act are complied with

---

132. मानवी हक्कांची व्याख्या मानवी अधिकार कायदयाच्या __________ कलमामध्ये केली आहे.

(1) कलम 2(अ) (2) कलम 4(ड) (3) कलम 3(ब) (4) कलम 2(ड)

The definition of Human Rights under the protection of Human Rights Act is provided under

(1) Section 2(a) (2) Section 4(d) (3) Section 3(b) (4) Section 2(d)

---

133. भारतीय संविधानातील कलम 23 हे __________ हया संबंधीत आहे.

(1) व्यवसायाचा अधिकार (2) शिक्षणाचा अधिकार

(3) संपत्तीचा अधिकार (4) बळजबरीच्या कामापासून मुक्तता

Article 23 of the Indian Constitution deals with

(1) Right to profession (2) Right to education

(3) Right to property (4) Freedom from forced labour

---

134. महात्मा गांधी तंटामुक्ती अभियाना अंतर्गत बक्षिसे __________ दिली जातात.

(1) प्रत्येक तिमाही (2) प्रत्येक वर्षी

(3) दोन वर्षातून एकदा (4) पाच वर्षातून एकदा

Awards under Mahatma Gandhi Dispute Free Village Mission are given

(1) quarterly (2) yearly

(3) once in two years (4) once in five years

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

135. हुंडाबंदी अधिनियम 1961 अंतर्गत हुंडा देणारा व घेणाऱ्यास कोणत्या शिक्षेची तरतूद आहे ?

(1) सहा महिन्यांपर्यंत कारावास व ₹ 5,000 पर्यंत दंड

(2) दोन वर्षांपर्यंत कारावास व ₹ 10,000 पर्यंत दंड किंवा हुंडयाची रक्कम यापैकी जे जास्त असेल ते

(3) पाच वर्षांचा कारावास व ₹ 15,000 दंड किंवा हुंडयाची रक्कम यापैकी जे जास्त असेल ते

(4) वरीलपैकी काहीही नाही

What is the penalty for giving or taking dowry as per Dowry Prohibition Act 1961 ?

(1) Imprisonment for six months or a fine upto ₹ 5,000

(2) Imprisonment extended upto two years and a fine upto ₹ 10,000 or the amount of dowry whichever is more

(3) Imprisonment for a term upto five years and a fine of ₹ 15,000 or the amount of dowry whichever is more

(4) None of the above

---

136. संविधानाच्या पासष्टाव्या सुधारणेद्वारे (1990) कोणत्या आयोगाची स्थापना करण्यात आली ?

(1) राष्ट्रीय मानवी हक्क आयोग

(2) राष्ट्रीय महिला आयोग

(3) राष्ट्रीय मागासवर्गीय आयोग

(4) राष्ट्रीय अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमाती आयोग

Which Commission was established by the Constitution (Sixty-fifth) Amendment Act, 1990 ?

(1) National Human Rights Commission

(2) National Commission for Women

(3) National Commission for Backward Classes

(4) National Commission for Scheduled Castes and Scheduled Tribes

---

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

137. जिल्हा पातळीवर राज्य शासन कोणत्या न्यायालयास मानवी हक्क न्यायालय म्हणून निर्देशित करू शकते ?

(1) जिल्हा न्यायालय
(2) मुख्य न्यायदंडाधिकारी
(3) सत्र न्यायालय
(4) प्रथम वर्ग न्यायदंडाधिकारी

At the district level, which court may be specified as Human Rights Court by State Government ?

(1) District Court
(2) Chief Judicial Magistrate
(3) Sessions Court
(4) Judicial Magistrate First Class

---

138. सर्वशिक्षा अभियान ही मोहीम __________ च्या संदर्भात आहे.

(1) बेरोजगारी कार्यक्रम
(2) साक्षरता कार्यक्रम
(3) उच्च शिक्षण कार्यक्रम
(4) तांत्रिक शिक्षण कार्यक्रम

Sarva Shiksha Abhiyan is an

(1) Employment programme
(2) Literacy programme
(3) Higher education programme
(4) Technical education programme

---

139. खालील मानव अधिकार संबंधीच्या चळवळी क्रमाने लावा :

अ. बील ऑफ राईट्स
ब. मॅग्ना कार्टा
क. रुझवेलचा जाहिरनामा
ड. मानवी हक्काचा वैश्विक जाहिरनामा

(1) ब, ड, अ, क
(2) अ, क, ब, ड
(3) अ, क, ड, ब
(4) ब, अ, क, ड

Arrange the following human rights movements in chronological order :

a. Bill of Rights
b. Magna Carta
c. Roosevelt's Proclamation
d. Universal Declaration of Human Rights

(1) b, d, a, c
(2) a, c, b, d
(3) a, c, d, b
(4) b, a, c, d

---

140. संविधानात अनुच्छेद 21-क 'शिक्षणाचा हक्क' कितव्या सुधारणे द्वारे समाविष्ट केला गेला ?

(1) शहाऐंशीवी सुधारणा, 2002 (2) बेचाळीसावी सुधारणा, 1976

(3) चव्वेचाळीसावी सुधारणा, 1978 (4) चौसष्टावी सुधारणा, 1990

By which amendment of the Constitution was Article 21-A 'Right to Education' inserted ?

(1) Eighty-sixth Amendment, 2002 (2) Forty-second Amendment, 1976

(3) Forty-fourth Amendment, 1978 (4) Sixty-fourth Amendment, 1990

---

141. खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

अ. हुंडाबंदी अधिनियम 1961 अंतर्गत होणारे गुन्हे हे जामीनअयोग्य व आपसात न मिटवण्यायोग्य आहेत.

ब. आणि सदर गुन्हे हे दखलअयोग्य व जामीनअयोग्य आहेत.

(1) फक्त अ बरोबर आहे व ब चुकीचे आहेत (2) फक्त ब बरोबर आहे व अ चुकीचे आहेत

(3) अ आणि ब दोन्ही चुकीचे आहेत (4) अ आणि ब दोन्ही बरोबर आहेत

Which of the following statements are correct ?

a. Offences under Dowry Prohibition Act 1961 are non-bailable and non-compoundable.

b. And such offences are non-cognizable and non-bailable.

(1) Only a is true and b is false (2) Only b is true and a is false

(3) Both a and b are false (4) Both a and b are true

---

142. सामाजिक आणि आर्थिक हक्क संविधानाच्या कोणत्या भागामध्ये विधिसंस्थापित केले आहेत ?

(1) भाग-III (2) भाग-IV (3) भाग-V (4) भाग-VI

Social and economic rights are incorporated in which Part of the Constitution ?

(1) Part-III (2) Part-IV (3) Part-V (4) Part-VI

---

143. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) कायदयातील प्रकरण III __________ च्या संबंधात आहे.

(1) अत्याचार संबंधीची व्याख्या (2) हद्दपारी

(3) गुन्हया संदर्भात शिक्षा (4) विशेष न्यायालयाच्या रचनेचा उल्लेख

Chapter III of the SC/ST (Prevention of Atrocities) Act deals with

(1) definitions of atrocities (2) externment

(3) punishment for offences (4) constitution of special courts

---

144. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) कायदयांतर्गत गुन्हा करणाऱ्यास कोणती शिक्षा देण्यात येते ?

(1) जास्तीत जास्त सहामहिने कारावास

(2) जास्तीत जास्त एक वर्ष कारावास व दंड

(3) कमीत कमी एक वर्ष व जास्तीत जास्त दोन वर्षे कारावास

(4) कमीत कमी सहामहिने व जास्तीत जास्त पाच वर्षे कारावास व दंड

What is the punishment for offence of atrocities under the SC/ST (Prevention of Atrocities) Act ?

(1) Imprisonment for maximum six months

(2) Imprisonment for maximum 1 year and fine

(3) Imprisonment for minimum one year and maximum two years

(4) Imprisonment for minimum 6 months and maximum 5 years and fine

---

145. कोणत्या कायदयात "सेवा देणारे" हया संज्ञेचा उल्लेख केला आहे ?

(1) नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम 1955

(2) भारताची राज्य घटना

(3) कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण अधिनियम 2005

(4) हुंडाबंदी अधिनियम 1961

In which legislation is the term "Service Provider" introduced ?

(1) The Protection of Civil Rights Act 1955

(2) The Constitution of India

(3) The Protection of Women from Domestic Violence Act 2005

(4) The Dowry Prohibition Act 1961

---

146. राष्ट्रीय मानवी हक्क आयोग आपला वार्षिक अहवाल कुणाकडे दाखल करतात ?

(1) केंद्र सरकार (2) संबंधित राज्य सरकार

(3) वरील (1) व (2) दोन्ही (4) वरीलपैकी काहीही नाही

To whom does the National Human Rights Commission submit its annual report ?

(1) To the Central Government (2) To the State Government

(3) Both (1) and (2) (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

147. महिलांचे कौटुंबिक हिंसाचारापासुन संरक्षण करण्याबाबत नियम 2006 च्या आधारावर योग्य जोडया लावा :

अ.	नमुना-एक	i.	शपथपत्र
ब.	नमुना-दोन	ii.	सुरक्षा योजना
क.	नमुना-तीन	iii.	कौटुंबिक घटना अहवाल
ड.	नमुना-पांच	iv.	दंडाधिकाऱ्यांना करावयाचा अर्ज

	अ	ब	क	ड
(1)	i	iii	ii	iv
(2)	iv	ii	i	iii
(3)	iii	iv	i	ii
(4)	ii	iii	iv	i

Match the following based on protection of women from Domestic Violence Rules 2006 :

a.	Form-I	i.	Affidavit
b.	Form-II	ii.	Safety Plan
c.	Form-III	iii.	Domestic Incidence Report
d.	Form-V	iv.	Application to Magistrate

	a	b	c	d
(1)	i	iii	ii	iv
(2)	iv	ii	i	iii
(3)	iii	iv	i	ii
(4)	ii	iii	iv	i

---

148. 'मानवी हक्क कक्ष' कोठे स्थापन केले आहेत ?

(1) प्रत्येक पोलिस चौकीत
(2) पोलिस मुख्यालयात
(3) फक्त महानगरात
(4) फक्त तालुक्याच्या ठिकाणी

Where are 'Human Rights Cells' established ?

(1) At every Police Station
(2) In the Police Headquarter
(3) Only in Metro cities
(4) Only in Tehsil place

---

149. योग्य जोडया लावा :

अ.	युरोपीय मानव अधिकार करार	I.	1950
ब.	जीनीवा ''रेड क्रोस'' करार	II.	1969
क.	अमेरिकन मानव अधिकार करार	III.	1949

	अ	ब	क
(1)	I	III	II
(2)	III	II	I
(3)	II	I	III
(4)	III	I	II

Match the following :

a.	European Convention on Human Rights	I.	1950
b.	Geneva "Red Cross" Convention	II.	1969
c.	American Convention on Human Rights	III.	1949

	a	b	c
(1)	I	III	II
(2)	III	II	I
(3)	II	I	III
(4)	III	I	II

150. खालीलपैकी कोणता आंतरराष्ट्रीय मानवी हक्क कायदयाचा उगम होऊ शकत ***नाही*** ?

(1) आंतरराष्ट्रीय करार (2) आंतरराष्ट्रीय रुढी

(3) न्यायालयीन निवाडे (4) स्थानिक कायदे

Which of the following ***cannot*** be a source of International Human Rights Law ?

(1) International treaties (2) International customs

(3) Judicial decisions (4) Municipal laws

सूचना - (पृष्ठ 1 वरुन पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. **201.** सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्र.क्र. **201** समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. **201.** ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK